

Østerkæret Agro ApS
Østerkæret 25
8990 Fårup

Randers Kommune
Natur og Miljø

Telefon +4589151507

www.randers.dk

Dato: 11. juli 2025/Journalnummer: 09.17.60-K08-91-24

Miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Østerkæret 25, 8990 Fårup

CVR-nr. 26571758, Gårdejer Jakob Nygaard Bjerrum

CVR-nr. 41197692, Østerkæret Agro ApS

Uden CVR-nr., Sandie Jæger Hahn

CHR-nr. 41086

Baggrund

Randers Kommune har den 12. december 2024 udført miljøtilsyn på husdyrbruget. Under tilsynet deltog Christian Frigaard fra Østerkæret Agro ApS (ejer af ejendommen), Brian Søndergård fra Gårdejer Jakob Nygaard Bjerrum (ejer af kvæg, lejer af stald) og Kristian Arnborg Nielsen fra Randers Kommune. Sandie Jæger Hahn (ejer af heste) deltog ikke i tilsynet. Dette brev er sendt enslydende til Gårdejer Jakob Nygaard Bjerrum, Østerkæret Agro ApS og Sandie Jæger Hahn.

Tilsynet er foretaget som et basistilsyn, hvor ejendommens miljøforhold er gennemgået, jf. bekendtgørelse om miljøtilsyn¹.

Håndhævelser og bemærkninger fra forrige miljøtilsyn

Der var håndhævelser og aftale i tilsynsrapporten fra tilsyn gennemført 19. november 2021.

- Indskærpelse vedr. manglende flydelag. Er efterkommet.
- Indskærpelser vedr. føring af logbog for flydelag. Fortsat ikke i orden.

I forbindelse med tilsynet i november 2021 blev der desuden indgået aftale om forbedring af randbelægning ved ensilagesiloer. Ikke efterkommet.

Håndhævelser og bemærkninger til dette miljøtilsyn

Tilsynet har givet anledning til følgende håndhævelser:

¹ Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.

- Indskærpelse vedr. etablerede og ændrede produktionsarealer.
- Indskærpelse vedr. indretning af ensilageopbevaringsanlæg

Bemærkning om brug af ensilageopbevaringsanlæg til fast gødning og logbog for flydelag.

Jordforurening

Det er ved tilsynet ikke undersøgt, om der er forhold, som har givet anledning til jordforurening på husdyrbruget.

Gældende afgørelser

1. Miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 12 fra den 5. november 2014. Retten til udnyttelse af godkendelsens scenarie II er bortfaldet.
2. Skift i dyretype fra den 14. april 2020.

Tilsynet

Husdyrhold

Der er jf. afgørelse om skift i dyretype tilladelse til en produktion på:

Dyreart	Antal	Enhed	Indgang	Afgang	Enhed	Dyr pr. DE	Antal DE
Opdræt, tung race, 6-27 mdr.	409	Årsdyr	6	24	Måneder	2,2	185,0
Ammekøer uden opdræt, over 600 kg	26	Årsdyr	-	-	-	1,4	18,6
Tyre, 0-6 mdr., tung race	12	Prod.	40	220	Kg	8,5	1,4
Tyre, 6 mdr.-slagtning, tung race	12	Prod.	220	550	Kg	2,6	4,6
Opdræt, tung race, 6-27 mdr.	14	Årsdyr	6	27	Måneder	2,1	6,7
Småkalve, kvier og stude, 0-6 mdr. st. race	8	Årsdyr	0	6	Måneder	3,7	2,2
Heste under 300 kg	1	Årsheste	-	-	-	4,7	0,2
Heste, 500-700 kg	2	Årsheste	-	-	-	2,3	0,9
I alt							219,5

Dyreenhedsberegningerne er foretaget efter omregningsfaktorer i bilag 1, afsnit H i bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Kvægholdet består jf. gødnings- og husdyrindberetning for Gårdejer Jakob Nygaard Bjerrum for de seneste fire planperioder af:

1. august 2023 – 31. juli 2024

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Kvier (15,4-20,2 mdr.)	30	140	Dybstrøelse
Kvier (15,4-20,2 mdr.)	251		Sengestald med fast gulv
Slagtekalv (308,2-550 kg)	1		Dybstrøelse
Årsko	0,3		

1. august 2022 – 31. juli 2023

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Kvier (13,2-19,3 mdr.)	30	163	Dybstrøelse
Kvier (13,2-19,3 mdr.)	315,9		Sengestald med fast gulv
Slagtekalv (80.8-148 kg)	1		Dybstrøelse
Slagtekalv (148-288 kg)	1		Dybstrøelse

1. august 2021 – 31. juli 2022

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Kvier (12,6-18,5 mdr.)	25		Dybstrøelse
Kvier (12,2-18,5 mdr.)	280		Sengestald med spaltegulv
Årsopdræt (1,5 – 6 mdr)	0,4		Dybstrøelse

1. august 2020 – 31. juli 2021

Art:	Antal dyr	DE	Gødning / staldsystem
Kvier (16,8 -21,1 mdr.)	200		Sengestald med spaltegulv
Slagtekalv (159-636)	1		Dybstrøelse
Tyr	0,2		Dybstrøelse

CHR oplyser den 11. december 2023, at der er 273 kvier, 1 ko og 13 heste på ejendommen. Hesteholdet angives som stutteri.

Hesteholdet fremgår ikke af gødningsregnskaber.

Kvægholdet vurderes at overholde det tilladte med god margin, mens hesteholdet isoleret set er større end tilladt. Samlet set accepteres dyreholdet dog.

Produktionsarealer

I forbindelse med afgørelsen om skift af dyretype fra den 14. april 2020, var det en forudsætning, at dyreholdet er opstaldet i kostalden, samt at der ikke ville blive foretaget tilladelsespligtige ændringer.

Ved tilsynet er det konstateret, at følgende tilladelsespligtige udvidelser/ændringer af produktionsarealer, jf. skitse bagerst i brev, er etableret uden forudgående tilladelse efter husdyrbruglovens § 16:

-at der er sket udvidelse af dybstrøelsesareal i kostaldens nordvestlige del. Ejer oplyste, at forværk er rykket frem mod midtergang. Herved er produktionsarealer øget med ca. 18 m².

- at der er sket udvidelse af staldareal med sengebåse og fast gulv med skraber i det nordøstlige hjørne af kostalden. Arealet har tidligere været benyttet til foderlade og staldareal med dybstrøelse/sand. Udvidelsen af staldarealet med sengebåse og fast gulv med skraber vurderes at være på ca. 220 m². På baggrund af oplysninger fra ejer, og tegningsmateriale fra 2015 i husdyrgodkendelse.dk vurderer kommunen, at det inddragede foderladeareal udgør ca. 50 m². Af foto fra april 2020 fra ejer ses det, at ændringerne endnu ikke er lavet.

- at der er etableret hestebokse med et areal på ca. 124 m² i en nyrenoveret længe, hvor der ikke har været tilladt dyrehold i minimum 15 år. Da kommunen var i bygningen i februar 2021, var den uden hestebokse.

- at der er etableret et fast læskur på ca. 30 m² sydvest for gylletanken. Skuret er etableret efter foråret 2022, jf. luftfotos.

- at der er etableret et læskur på ca. 10 m² nord for maskinhuset. Det blev oplyst at skuret er flytbart. Ud fra luftfotos vurderes det, at skuret ikke fra været flyttet i 3 år, og således reelt er fast placeret.

- Det indskræpes af de etablerede/ændrede produktionsarealer skal lovliggøres. Dette kan ske enten retligt eller fysisk.

Fysiske lovliggørelser skal være foretaget senest den 1. oktober 2025, og kommunen skal senest ved samme frist have dokumentation/beskrivelse af hvordan de er udført.

Ønskes retlige lovliggørelser skal nødvendige ansøgninger og anmeldelser være indsendt til respektive myndigheder inden den 1. oktober 2025, kommunen skal senest ved samme frist have dokumentation for eventuelle ansøgninger sendt til anden myndighed.

Kommunen har følgende kommentarer vedrørende lovliggørelser:

Etablering af nye produktionsarealer er tilladelsespligtige. Dette gælder udvidelsen af dybstrøelsesarealet nord-vest i kostalden, udvidelsen i det tidligere ladeareal nord-øst i kostalden, etablering af fast placerede læskure og hestestald. Ændringer af eksisterende produktionsarealer kan være tilladelsespligtige.

Den lovlige drift overskrider allerede grænseværdierne for ammoniakdeposition på nært liggende kategori-1 natur-arealer. Tilladelse af etablerede ændringer kræver at grænseværdierne overholdes. Tilladelser vurderes derfor ikke mulig uden ændringer i den eksisterende lovlige drift.

Ejendommen Østerkæret 25 omfatter også boligen på Østerkæret 23. Ejer foreslog på tilsynet en udmatrikulering af Østerkæret 23 inkl. den etablerede hestestald til en selvstændig ejendom for lovliggørelse af hestestalden. Kommunen vurderer umiddelbart, at forslaget kan være gangbart, hvis opdeling af ejendommen er mulig. Dette er under forudsætning af, at dyreholdet på den udskilte ejendom vil være ikke-erhvervsmæssigt, så husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav ikke er gældende. Definitionen af ikke-erhvervsmæssigt dyrehold fremgår bagest i brevet. Kommunen er ikke myndighed mht. opdeling af ejendomme.

Under forudsætning af læskurene ændres fra at være fast placerede til at være ikke fast placerede, er der mulighed for at de kan benyttes uden tilladelse efter husdyrbrugslovens § 16. Betingelser herfor er indsat bagest i brev.

Inddragelse af ikke produktionsarealer til produktionsarealer er tilladelsespligtigt.

Ændringer af produktionsarealer er tilladelsespligtig-pligtige med mindre, at der ikke foretages tilladelsespligtige fysiske ændringer og at forureningen derfra ikke øges.

For ændringen af produktionsareal fra dybstrøelse til sengestald har kommunen på det foreliggende grundlag nedenstående vurdering:

Ejer har oplyst, at den fysiske ændring er foretaget uden opbrækning af det tidligere gulv. På det grundlag vurderer kommunen, at den fysiske ændring ikke er tilladelsespligtig, dette uanset, at der evt. er etableret rende til skraberwire. Der er ved vurderingen lagt vægt på, at arealet har begrænset størrelse.

Bilag 1 i godkendelsesbekendtgørelsen angiver, at ammoniakemissionen hhv. er 0,84 og 1,68 kg ammoniak-N/m²/år for dybstrøelse og sengestaldsgulv. Dvs. at ændring af et gulv fra dybstrøelse til sengestald ikke vil medføre øget ammoniakfordampning så længe det pågældende produktionsareal, som minimum halveres. Der er etableret nakkebomme, som reducerer produktionsarealet, men ikke i et omfang, der svarer en halvering af det tidligere dybstrøelsesareal.

Det vil sige ændringen har medført øget ammoniakfordampning og dermed er tilladelsespligtig, men halveres det ændrede produktionsareal vil der ikke være omfattet af tilladelsespligt.

Der blev på tilsynet spurgt om inddragelse af malkekarruselarealet til produktionsareal er muligt. Dette vil kræve en tilladelse efter husdyrbrugslovens § 16.

Opbevaring af husdyrgødning

Der er 2 gyllebeholdere på ejendommen. Der var trykfaldsalarmer på tankene.

Den ene gyllebeholder på ca. 4.600 m³ og fra 2003 benyttes til opbevaring af gylle. Beholderen er omfattet af 5-års beholderkontrol. Seneste kontrol er foretaget i marts 2021. Tanken har dykket indløb.

Det blev vurderet, at flydelag var under dannelse efter tilførsel af halm. Logbog blev forevist. Logbogsføringen opfylder fortsat ikke husdyrgødningsbekendtgørelsen krav.

F.eks. er der ikke dokumentation for retablering af flydelag efter udkørsel af gødning den 1. marts. Den 5. marts er flydelaget angivet til kun at dække 90 %, hvilket ikke svarer til tilfredsstillende flydelag, herefter er der ikke optegnelser i logbogen før den 12. april 2024.

Indskærpelse fra seneste tilsyn er ikke imødekommet. Konstateres der mangelfuld logbogsføring ved fremtidige tilsyn må politianmeldelse forventes.

Ejer oplyste på tilsynet, at der var planlagt etableret telt-overdækning på beholderen, og gav udtryk, for at den sammen med udvidelser af produktionsarealer netto betyder en reduktion i ejendommens ammoniakemission. Denne reduktion vurderes dog ikke i sig selv tilstrækkelig til at der opnås kravoverholdelse mht. ammoniakdeposition og dermed mulighed for tilladelser efter husdyrbruglovens § 16.

Vær opmærksom på at teltoverdækning skal anmeldes til kommunen, med henblik på vurdering af om den medfører krav om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16. Det er kommunens erfaring, at etablering af teltoverdækning ikke medfører krav om tilladelse.

Den anden gyllebeholder er på ca. 450 m³ og fra 1990. Seneste kontrol er foretaget i marts 2021. Tanken benyttes til afløb fra ensilagesiloer. Tanken er ikke godkendt til opbevaring af husdyrgødning, jf. vilkår 2 i § 12 godkendelsen fra 2014.

Der er ikke godkendte opbevaringsanlæg til fast husdyrgødning på ejendommen. Der var en mindre mængde uoverdækket dybstrøelse i ensilageopbevaringsanlægget. Det blev oplyst, at opbevaringen er kortvarig. Af luftfotos fra foråret og sommeren 2024 fremgår der også gødning på anlægget.

Vær opmærksom på, der ikke er tilladelse til opbevaring husdyrgødning på ensilagepladserne.

Dybstrøelse kan opbevares i den store gylletank sammen med gylle. Under forudsætning af at dybstrøelsen er komposteret og overholder øvrige krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen kan den opbevares i markstakke.

Det vurderes ikke muligt, at opnå tilladelse af møddingsplads pga. krav til ammoniakdeposition på kategori-1 natur.

Ensilageopbevaringsanlæg

I forbindelse med tilsynet i 2021 blev det aftalt, at forbedringer af afløbsforhold ved ensilagesiloernes nordlige ende skulle foretages inden 1. april 2022 således at husdyrgødningsbekendtgørelsens § 17 stk. 1 var overholdt. Det blev på dette tilsyn konstateret, at der ikke var foretaget forbedringer som aftalt, således at væske fortsat kan løbe fra anlægget til ubefæstet areal.

- Det indskræpes at husdyrgødningsbekendtgørelsens § 17 stk. 1 skal være opfyldt, inden der foretages ensileringer i 2026.

Se § 17 indsat bagest i brev.

Ejer foreslog på tilsynet, at der laves en rende til afløb i den nordlige ende af siloerne. Hvis denne løsning sikrer, at funktionskravene i § 17 stk. 1 overholdes, er den acceptabel.

Olietank

I forbindelse med tilsynet er der anmeldt en olietank, der nu er registreret i BBR.

Der stod en ubenyttet olietank fra 1998 på gårdspladsen. Det blev oplyst, at den vil blive skåret op til grill, og således gjort ubrugelig til olie.

Vær opmærksom på, at det er ejers ansvar, at olietanke fremgår korrekt af BBR.

Anmeldelse om etablering (og sløjfning) af olietanke kan ske via kommunens hjemmeside: [Link til kommunens hjemmeside hvor du kan anmelde olietank](#)

Sprøjtemidler

Sprøjtemidler opbevares i rummet lige ved malkekarrusel.

Brugerbetaling:

Der er brugerbetaling for miljøtilsynet.² Betalingen beregnes ud fra det timeforbrug kommunen har i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og afrapportering af miljøtilsynet.

Timetaksten er for 2024 fastsat af Miljøstyrelsen til 468,96 kr, og for 2025 til 487,25. Regning for opkrævning af brugerbetaling udsendes årligt - efter den 1. november.

Lovgrundlag

Husdyrbrug reguleres efter følgende lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven).
- Lovbekendtgørelse nr. 928 af 28. juni 2024 - Lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Godkendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. (Beholderkontrol).
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietanksbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald. (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1536 af 9. december 2019 om miljøtilsyn.
- Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

² Bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021 om brugerbetaling for godkendelse mv. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

Klagevejledning:

Indskærperler meddeles i henhold til Husdyrbruglovens § 48 og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Vær opmærksom på at overskridelse af fristen for at efterkomme indskærperler vil medføre politianmeldelse, med mindre særlige forhold taler imod.

Jf. § 90 i Husdyrbrugloven, har du ret til at anlægge en sag ved en civilretlig domstol, for at prøve lovligheden af en indskærperle. Sagsanlægget skal i henhold til Husdyrbrugloven være anlagt inden 6 måneder fra dags dato.

Efter Forvaltningslovens kapitel 4 har du ret til aktindsigt i sagen. Ønskes dette bedes du henvende dig til kommunen.

Hvis du har spørgsmål, rettelser eller kommentarer til tilsynsbrevet, er du velkommen til at kontakte mig.

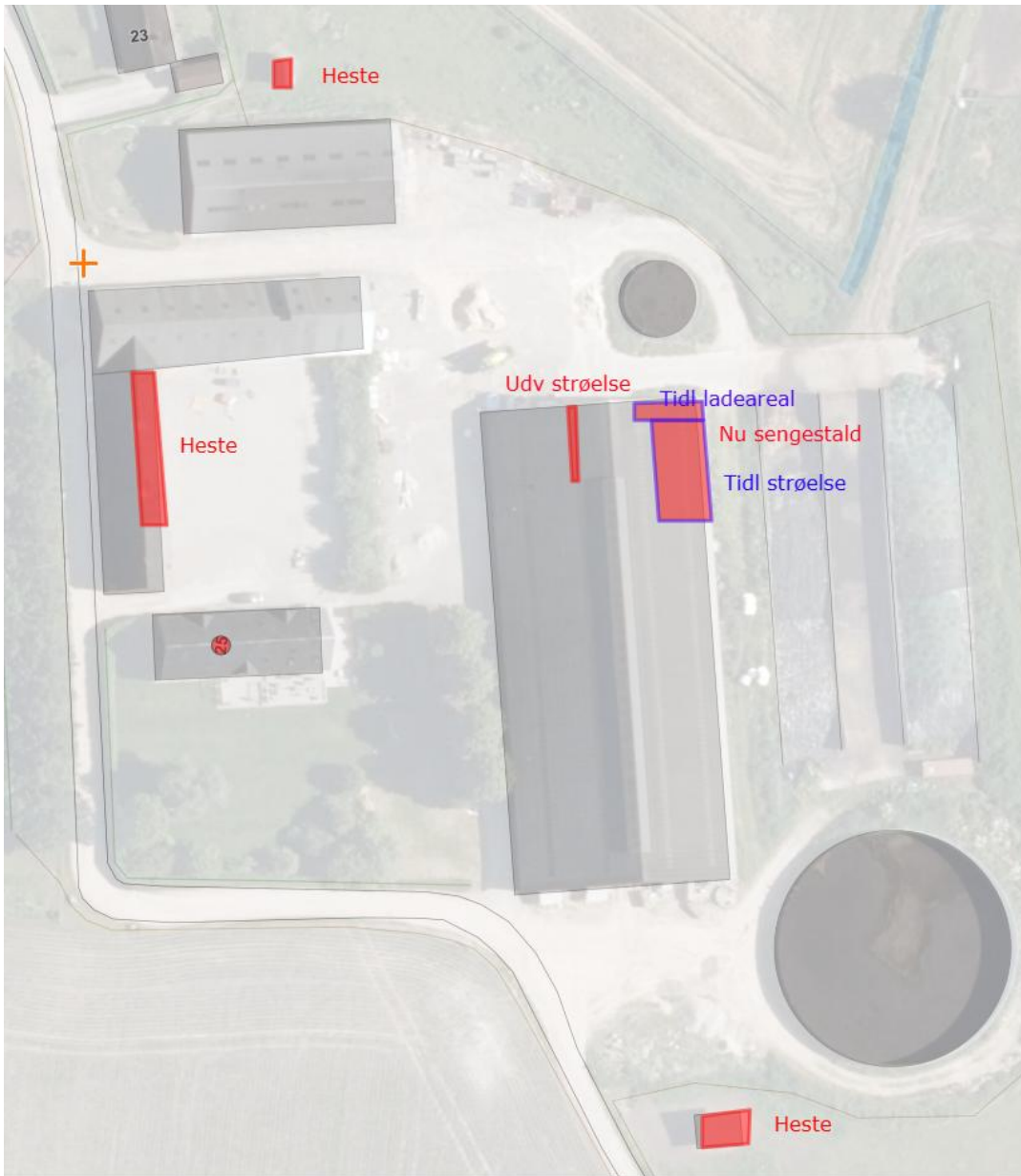
Dine persondata

I forbindelse med denne skrivelse har Randers Kommune eventuelt registreret oplysninger om dig – få mere at vide via: [Oplysningspligten](#).

Hvis du har fået dette brev som fysisk post, kan du indtaste:
<https://www.randers.dk/UMT-oplysningspligt> i din browsers adresselinje.

Med venlig hilsen

Anna Maria Nielsen
Sektionsleder

Skitse med ændringer i produktionsarealer

Vedr. Ikke-erhvervsmæssigt dyrehold:

Bekendtgørelse 2017-06-23 nr. 844 om miljøregulering af visse aktiviteter

§ 7

Ved et ikke-erhvervsmæssigt dyrehold forstås et dyrehold, der ikke overskrider størrelsesgrænserne i stk. 2.

Stk. 2.

Størrelsesgrænser for ikke-erhvervsmæssigt dyrehold:

- 1) 30 høns og
- 2) 4 voksne hunde med hvalpe under 18 uger samt
- 3) et dyrehold med enten
 - a) 2 malkekøer eller ammekøer med tilhørende kalve (op til 6 måneder),
 - b) 4 stykker kvæg, der ikke er omfattet af litra a,
 - c) 4 heste med tilhørende føl (op til 12 måneder),
 - d) 2 søer med tilhørende smågrise (op til 40 kg),
 - e) 15 producerede slagtesvin,
 - f) 10 moderfår med lam (op til 12 måneder),
 - g) 10 modergeder med kid (op til 12 måneder),
 - h) andre dyretyper end nævnt i litra a-f eller g, hvis det samlede produktionsareal på ejendommen til disse dyretyper ikke overstiger 25 m², eller
 - i) forskellige dyretyper sammensat efter litra a-g eller h, hvis den forholdsmæssige andel af hver dyretype efter litra a-g eller h, ikke tilsammen overstiger 100 pct.

Vedr. flytbare læskure:

Bekendtgørelsen til husdyrbrugloven:

§ 8

Udvidelse og ændring af husdyrbrug, der består i etablering, udvidelse eller ændring af ikke fast placerede husdyranlæg, kan ske uden godkendelse eller tilladelse, hvis grundarealet af alle ikke fast placerede husdyranlæg på husdyrbruget tilsammen bliver på højst 100 m². ³⁵

(note 35 angiver bla. at ikke-fast placerede husdyranlæg, der ikke reguleres af en godkendelse eller tilladelse, reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler)

Uddrag af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler:

§ 9

Ikke fast placerede husdyranlæg må højst være placeret det samme sted i 12 måneder ad gangen. Anlæggene må ikke placeres samme sted eller inden for en radius af 25 m fra samme placering, før der er forløbet 5 år, jf. dog stk. 2.

Stk. 2.

Ikke fast placerede husdyranlæg, der højst er placeret det samme sted i 12 uger ad gangen, må ikke placeres samme sted, før der er forløbet 1 år.

Stk. 3.

Den ansvarlige for driften skal føre årlig optegnelse over placeringen af anlæg omfattet af stk. 1. Den ansvarlige for driften skal opbevare optegnelserne i 5 år og kunne forevise dem på forlangende i forbindelse med kontrol.

Vedr. ensilageopbevaringsanlæg, fra husdyrgødningsbekendtgørelsen:

§ 17

Ensilageopbevaringsanlæg skal være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted, og således at overfladevand fra omliggende arealer og tage ikke kan løbe ind på anlægget. Ensilageopbevaringsanlæg skal desuden være indrettet med et afløb fra laveste punkt til opsamling af ensilagesaft eller restvand, der føres gennem tætte, lukkede ledninger til en beholder, der opfylder bestemmelserne i kapitel 8, samt fast bund og sidebegrænsning, jf. stk. 2-7, eller som tårnsiloer. Afløb skal have tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb.

Stk. 2.

Hver af ensilageopbevaringsanlæggets sider skal have en sidebegrænsning bestående af en mindst 1 m høj mur eller en mindst 2 m bred randbelægning, jf. dog stk. 3.

Stk. 3.

Sidebegrænsningen på den side af anlægget, hvorfra der er fald mod afløb, jf. stk. 6, kan bestå af en vulst, der er mindst 0,1 m over terræn og mindst 0,6 m bred i bunden. Vulsten skal være nedfræset i en dybde af mindst 0,03 m.

Stk. 4.

Der skal være afløb i umiddelbar tilknytning til en randbelægning. En randbelægning skal som minimum have 3 pct. fald mod afløb. Har ensilageopbevaringsanlægget mere end én randbelægning, kan det ene afløb erstattes af en rørledning til afløbet med det laveste punkt med tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb. Såfremt rørledningen er placeret uden for anlægget, skal denne være tæt og lukket.

Stk. 5.

I umiddelbar tilknytning til en vulst skal der være et afløb eller en rørledning til et afløb med tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb.

Stk. 6.

Ensilageopbevaringsanlæggets bund skal som minimum have 1 pct. fald mod afløb.

Stk. 7.

Ensilageopbevaringsanlæggets bund og sidebegrænsning skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og således, at de kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning og den oplagrede ensilage.

Stk. 8.

For anlæg, der er etableret før den 1. august 2002, og som udelukkende anvendes til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage, gælder alene kravet om fast bund.

(ensilagesiloerne på Østerkæret 25, er etableret efter 1. august 2002, jf. anmeldelse modtaget af Purhus kommune i 2003)